

Doç. Dr. Murat KARABATAK Yazılım Müh. Öğretim Üyesi

Veri Kalitesi ve Bütünlüğü

Veri Nedir?

Bilginin işlenmemiş saf hali

Verinin Hafızada Tutulması

Veriler, kullanım amacına göre gereklilikleri karşılıyorsa kalitelidir denilebilir.

Amerika Sağlık Bilgi Yönetimi Derneği tarafından geliştirilen "Veri Kalitesi Modeli" ne göre;

Doğruluk, Güvenilirlik, Tamlık, Zamanlılık, Kapsamlılık, Tutarlılık, Detaylılık.

Doğruluk: Verilerin kullanılabilir olması için doğru ve geçerli olması son derece önemlidir.

Örnek (Doğruluk)

il Kodu	İlin Adı	Yıl	Ау	Ort. Sıcaklık
34	İstanbul	2011	1	4
06	Ankara	2011	1	-2
23	Elazığ	2011	2	30
34	İstanbul	2011	NULL	4
•••	•••	•••	•••	•••

Güvenilirlik: Verilerin toplanması, işlenmesi, saklanması ve kullanılması aşamalarının sonuçlar aynı olmalıdır.

Örnek (Güvenirlilik)

il Kodu	İlin Adı	Yıl	Ау	Ort. Sıcaklık
34	İstanbul	2011	1	4
06	Ankara	2011	1	-2
23	Elazığ	2011	2	30
34	İstanbul	2011	NULL	4
•••	•••	•••	•••	•••

Tamlık: Gerekli tüm veriler güncel, tam ve uygun şekilde tutulmalıdır

Örnek (Tamlık)

il Kodu	İlin Adı	Yıl	Ay	Ort. Sıcaklık	Birim
34	İstanbul	2011	1	4	С
06	Ankara	2011	1	-2	С
23	Elazığ	2011	2	30	F
34	İstanbul	2011	NULL	4	С
•••	•••	•••	•••	•••	•••

Zamanlılık: Veriye ait zaman bilgisi bazı durumlarda önemli olabilmektedir.

Örnek (Zamanlılık)

Numara	Adı	Soyadı	Yaş	Boy
1	Murat	Karabatak	23	175
2	Zeynep	Kaya	35	160
3	Gamze	Çetin	18	177
4	Ramazan	Güneş	42	190
•••	•••	•••	•••	•••

Kapsamlılık: Kayıtların kapsamlılığı, gerekli bütün veri elemanlarının ve verinin tümünün tanımlanan kapsama göre toplanması ile ölçülür.

Tutarlılık: Verinin güvenilir olması ve tüm uygulamalarda aynı sonucu vermesi gerekir

Detaylılık: Verinin detaylı olması, istenen seviyede alt bilgileri içermesi demektir.

Örnek (Detaylılık)

il Kodu	İlin Adı	Yıl	Ау	Ort. Sıcaklık
34	İstanbul	2011	1	4
06	Ankara	2011	1	-2
23	Elazığ	2011	2	30
34	İstanbul	2011	NULL	4
•••	•••	•••	•••	•••

Doç. Dr. Murat KARABATAK Yazılım Müh. Öğretim Üyesi

Veri Kalitesi ve Bütünlüğü

İnsan Hatası

Sistemdeki Bozukluklar

Sistemsel bir hata oluştu

Hatalı Veri Toplama Gereçleri

Veri Giriş Problemleri

Telefon No: +90(5 _ _)_ _ _ _ _

Cinsiyet: Erkek - Bayan

Erkek - Kadın

Veri Girişi Sırasında Kullanıcıların Hatalı Yorumları

İl Kodu	İlin Adı	Yıl	Ay	Ort. Sıcaklık
34	İstanbul	2011	1	4
06	Ankara	2011	1	-2
23	Elazig	2011	2	30
46	K. Maraş	2011	5	14
•••	•••	•••	•••	•••

Tekrarlı Veri

İl Kodu	İlin Adı	Yıl	Ay	Ort. Sıcaklık
34	İstanbul	2011	1	4
06	Ankara	2011	1	-2
23	Elazığ	2011	2	30
34	İstanbul	2011	1	4
•••	•••	•••	•••	•••

Eksik Veri Girişleri

İl Kodu	İlin Adı	Yıl	Ay	Ort. Sıcaklık
34	İstanbul	2011	1	4
06	Ankara	NULL	1	-2
23	NULL	2011	2	NULL
34	NULL	2011	1	4
•••		•••	•••	•••

Geçerli Veri

il Kodu	İlin Adı	Yıl	Ay	Ort. Sıcaklık
34	İstanbul	2011	16	154
06	Ankara	2000	1	-2
23	NULL	2011	2	NULL
34	NULL	2011	1	4
•••	•••	•••	•••	•••

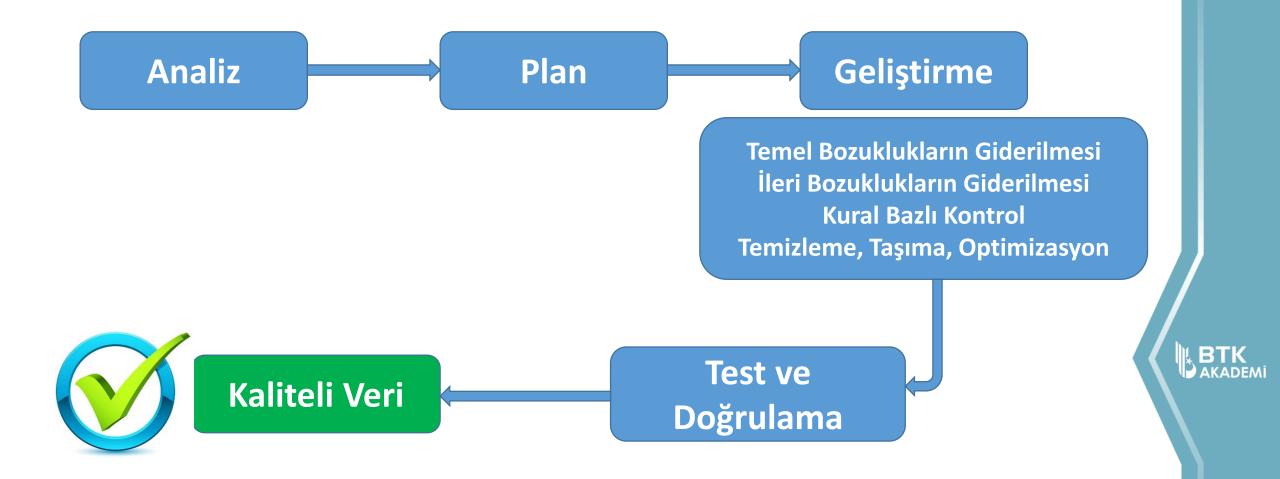

Doç. Dr. Murat KARABATAK Yazılım Müh. Öğretim Üyesi

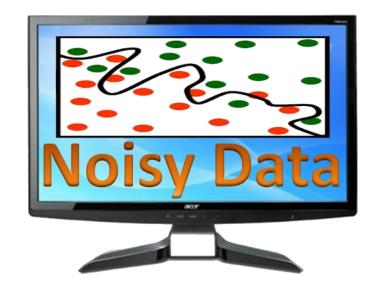

Veri Kalitesi ve Bütünlüğü

Veri Kalitesini Arttırma Süreci

Hatalı, uyumsuz ve eksik kayıtların ortaya çıkarılması işlemi.

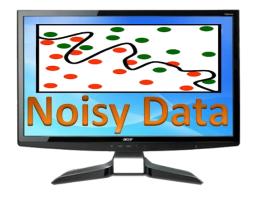

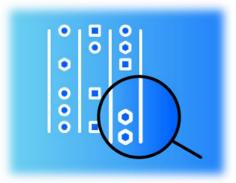
Eksik Veri

Gürültülü Veri

Tutarsız Veri

Eksik Kayıtların Silinmesi

il Kodu	İlin Adı	Yıl	Ау	Ort. Sıcaklık
34	İstanbul	2011	1	4
06	Ankara	2011	1	-2
າວ	Floriğ	2011	1	2
23	LIUZIB	2011	_	•
23	Elazığ	2012	1	5
•••	•••	•••	•••	•••

Genel Bir Sabit Kullanılması

İl Kodu	İlin Adı	Yıl	Ay	Ort. Sıcaklık
34	İstanbul	2011	1	4
06	Ankara	2011	1	-2
23	Elazığ	2011	1	Bilinmiyor
23	Elazığ	2012	1	5
•••	•••	•••	•••	•••

Ortalama Bir Değer Girilmesi

İl Kodu	İlin Adı	Yıl	Ау	Ort. Sıcaklık
34	İstanbul	2011	1	5
06	Ankara	2011	1	-2
23	Elazığ	2011	1	3
23	Elazığ	2012	1	6
•••	•••	•••	•••	•••

Sınıfa Ait Ortalama Bir Değer Girilmesi

İl Kodu	İlin Adı	Yıl	Ау	Ort. Sıcaklık
34	İstanbul	2011	1	5
06	Ankara	2011	1	-2
23	Elazığ	2011	1	6
23	Elazığ	2012	1	6
•••	•••	•••	•••	•••

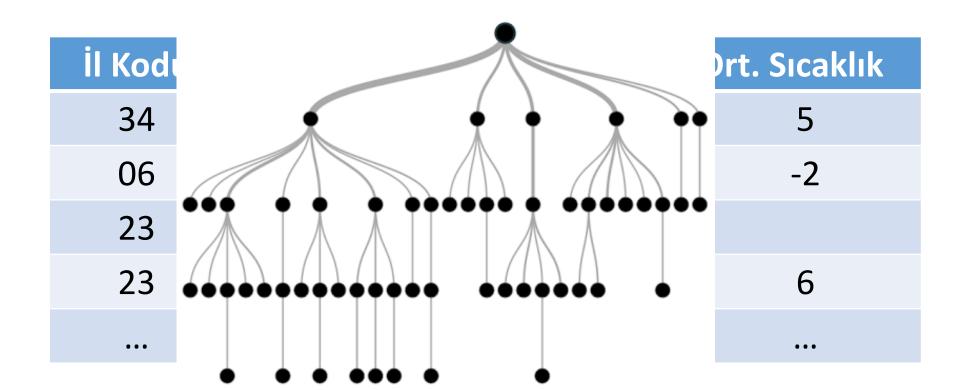

Regresyon veya Tahmin Modeli Oluşturmak

il Kodu	İlin Adı	Yıl	Ay	Ort. Sıcaklık
34	İstanbul	2011	1	5
06	Ankara	2011	1	-2
23	Elazığ	2011	1	
23	Elazığ	2012	1	6
•••	•••	•••	•••	•••

Regresyon veya Tahmin Modeli Oluşturmak

Veri Temizleme

Regresyon veya Tahmin Modeli Oluşturmak

il Kodu	İlin Adı	Yıl	Ay	Ort. Sıcaklık
34	İstanbul	2011	1	5
06	Ankara	2011	1	-2
23	Elazığ	2011	1	5
23	Elazığ	2012	1	6
•••	•••	•••	•••	•••

Doç. Dr. Murat KARABATAK Yazılım Müh. Öğretim Üyesi

Veri Kalitesi ve Bütünlüğü

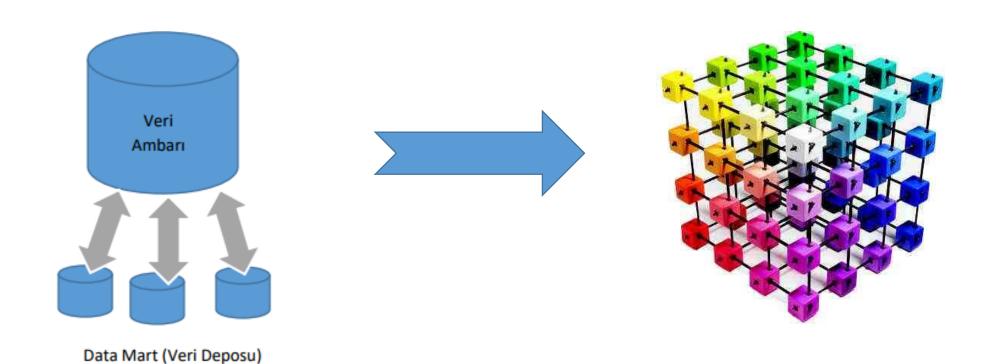
Büyük tutarlarda verinin işlenmesi, zamansal kısıtlar

nedeniyle optimizasyon gerektirir.

Veri Birleştirme ve Veri Küpü

Veri Birleştirme ve Veri Küpü

No	Ders Kodu	Vize1	Vize2	Final	Büt
1	YMT111	20	50	70	NULL
1	YMT112	60	70	20	80
2	YMT111	80	60	G	50
3	YMT111	50	50	50	NULL
•••	•••	•••	•••	•••	•••

Veri Birleştirme ve Veri Küpü

Numara	YMT111	YMT112	YMT113	•••
1	53	73	•••	•••
2	60	•••	•••	•••
3	50	•••	•••	•••
4	•••	•••	•••	•••
•••	•••	•••	•••	•••

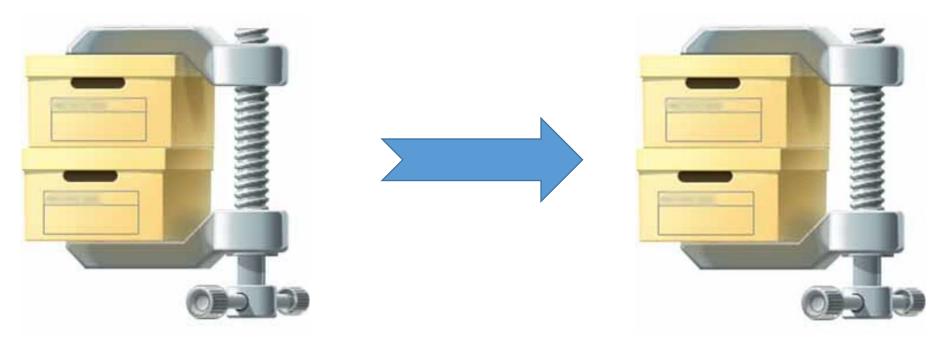
Boyut İndirgeme

No	Ders Kodu	V1	V2	Fnl	Büt	
1	YMT111	20	50	70	NULL	
1	YMT112	60	70	20	80	
2	YMT111	80	60	G	50	
3	YMT111	50	50	50	NULL	
•••	•••	•••	•••	•••	•••	

No	Ders Kodu	Ort
1	YMT111	53
1	YMT112	73
2	YMT111	60
3	YMT111	50
•••	•••	•••

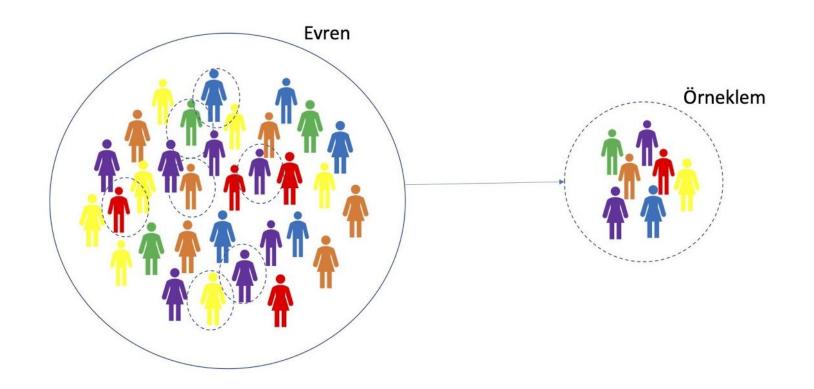
Boyut Sıkıştırma

BTK AKADEMI

452 KB 28 KB

Örnekleme

Doç. Dr. Murat KARABATAK Yazılım Müh. Öğretim Üyesi

Veri Kalitesi ve Bütünlüğü

Veri Bütünlüğü

Verinin korunması ve tüm yaşam döngüsü boyunca verilerin doğruluğu ve tutarlılığının güvencesi anlamına gelir.

Veri Bütünlüğünü Bozan Etkenler

Kötü Niyetli İşlem

Donanım Hatası,

İnsan Hatası

Tasarım Hatası

Standart kural ve prosedürler kullanılmalı, tasarım aşamasında bir veri tabanı içerisinde bütünlük sağlanmalı.

Veri Temizleme ve Bakım

Veri Girişi Kontrolünü Sağlama

Veri Doğrulama Kuralları

Veri Doğrulama Kuralları

İl Kodu	İlin Adı	Yıl	Ay	Ort. Sıcaklık
34	İstanbul	2011	16	154
06	Ankara	2000	1	-2
23	NULL	2011	2	NULL
34	NULL	2011	1	4
•••	•••	•••	•••	•••

Veri bütünlüğü kurallarının sıkı bir şekilde uygulanması

gerekmektedir.

Veri Bütünlüğünü & Veri Kalitesi

Veri bütünlüğü kurallarının sıkı bir şekilde uygulanması gerekmektedir.

VS

